

Ook 65 jaar later:

geen rust voor Nazi-misdadigers

Geen immunititeit van de staat in verband met door de Nazi's begane oorlogsmisdaden – In-trekking van het verweer van Duitsland in Den Haag tegen het Italiaanse vonnis dat Duitsland tot schadevergoeding heeft veroordeeld.

sactie" die het verzet van de partizanen gold. Zij hadden daar helemaal niets mee te maken. In de rapportage hierover wordt beweerd dat daarbij "bendeleden en van banditisme verdachte personen" waren gedood. Overlevenden berichtten na de moordpartij dat er willekeurig mannen en kinderen zijn doodgeschoten en dat vrouwen werden verkracht en vervolgens zijn neergeknuppeld. Voor dit bloedbad heeft geen soldaat ooit verantwoording moeten afleggen.

Argyris Sfountouris (de hoofdpersoon in de film "Een lied voor Argyris") was in juni 1944 nog maar net 4 jaar oud, en het was toeval dat hij heeft overleefd. Hij verloor zijn ouders en 30 familieleden. Hoewel de Areopag, het hoogste Griekse gerechtshof, de Bondsrepubliek Duitsland in mei 2000 heeft verplicht om een som van in totaal 28 miljoen Euro schadevergoeding aan de slachtoffers te betalen, heeft hij, net als de andere overlevenden en familieleden, tot op de dag van vandaag geen rode cent ontvangen.

Voor Italiaanse rechtbanken hebben de Italiaanse en de Griekse slachtoffers van de Duitse bezetter intussen met succes gebruik gemaakt van de juridische mogelijkheid om een eis in te dienen om beslag te laten leggen op Duits eigendom in Italië. Duitsland heeft daar tegen in gebracht dat het in alle gevallen ging om overheidsmaatregelen. In alle processen waarbij sprake is van schadevergoeding beroept Duitsland zich op de "immunititeit" van de staat als het gaat om oorlogsmisdaden en om misdaden tegen het volkenrecht. Dit argument hebben echter noch de Aereopag noch het Italiaanse Hof van Cassatie geaccepteerd. Om ervoor te zorgen dat er geen sprake zal kunnen zijn van het volstrekken van deze vonnissen heeft de Bondsregering in december 2008 een klacht ingediend bij het Internationale Gerechtshof in Den Haag. Duitsland wil er laten vaststellen dat de Italiaanse rechtbanken in dit soort gevallen niet bevoegd zijn en dat hun vonnissen het volkenrecht en de soevereine rechten van de Bondsrepubliek aantasten. Duitsland probeert dus van rol te wisselen en profileert zich in dit proces als slachtoffer.

In **Falzano di Cortona**, een dorpje in de Toscana, hebben leden van het bataljon Gebirgspioniere 818 op **27 juni 1944** niet bij het verzet betrokken dorpsbewoners gedood in het kader van een "vergeldingsactie" tegen partizanen. Bij het uitkammen van de omgeving zijn een 74-jarige vrouw, een jongen van 14 en ook 3 mannen tussen de 21 en 55 doodgeschoten. 13 man-

nen tussen de 15 en 74 jaar werden gearresteerd; 11 van hen zijn vervolgens opgesloten in de "Casa Canicci". Daar zijn vervolgens mijnen gelegd die tot explosie zijn gebracht, terwijl de mannen daar nog opgesloten zaten. De destijds 15-jarige Gino M. Angiola Lescai, die bij deze moordpartij twee leden van zijn familie verloor, heeft het op wonderbaarlijke wijze overleefd.

In **Distomo**, een plaatsje niet ver van Delfi, hebben leden van de 4. divisie SS-Polizei-Panzer Grenadiere op **10 juni 1944** 218 dorpsbewoners vermoord in het kader van een "vergeldings-

actie" die het verzet van de partizanen gold. Zij hadden daar helemaal niets mee te maken. In de rapportage hierover wordt beweerd dat daarbij "bendeleden en van banditisme verdachte personen" waren gedood. Overlevenden berichtten na de moordpartij dat er willekeurig mannen en kinderen zijn doodgeschoten en dat vrouwen werden verkracht en vervolgens zijn neergeknuppeld. Voor dit bloedbad heeft geen soldaat ooit verantwoording moeten afleggen.

De officieren van deze eenheid die de verantwoordelijkheid droegen waren bataljonscommandant Herbert Stommel en compagniechef Josef Scheungraber. Zij zijn in september 2006 door het militaire strafhof in La Spezia in afwezigheid veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf. Omdat er op basis van het Duitse recht geen sprake kan zijn van uitlevering staat sinds september 2008 de 90-jarige Josef Scheungraber terecht wegens meervoudige moord. Hij is nog in staat tot het volgen van het proces, dat wordt gevoerd voor het Assisenhof van de arrondissementsrechtbank in München. 65 jaar na het bloedbad zijn al een groot aantal getuigen overleden. de bewijsvoering is moeilijk en het resultaat onzeker. Angiola Lescai is bij dit proces de civiele partij.

Overlevenden en familieleden eisen dat er strafrechtelijke en civielrechtelijke verantwoordelijkheid wordt genomen voor deze moordpartijen van Duitse kant. Als er dan al verzuimd is om de daders tijdig voor hun daden te laten boeten, is het in elk geval noodzakelijk om ervoor te zorgen dat de slachtoffers van Nazi-misdaden eindelijk een schadevergoeding krijgen. De aanklacht voor het Internationale Gerechtshof is een bespotting van de slachtoffers; die aanklacht hoort te worden ingetrokken.

Bijeenkomst

**op 20. April 2009
19:00 uur**

Gasteig, Saal 0.131

Rosenheimer Straße 5, 81667 München

met **Argyris Sfountouris**
en **Angiola Lescai**

Martin Klingner, advocaat van de Distomoslachtoffers in de Bondsrepubliek Duitsland

en **Gabriele Heinecke**, advocate, lid in het bondsbestuur van de RAV en raadvrouw voor de civiele partij in het proces tegen Scheungraber.

Moderation: Michael Backmund bestuurslid van de DJU, de bond van Duitse journalisten, van de vertegenwoordiging van München.

Organisatie: de RAV, de advocatenvereniging Republikanischer Anwältinnen und Anwälteverein e.V., de Anwältinnen und Anwälte für Demokratie und Menschenrechten, de werkgroep AK Disotmo

Deze bijeenkomst wordt ondersteund door: Israelitische Kultusgemeinde München en Oberbayern, VVN/BDA München, Initiative Bayerischer Strafverteidigerinnen und Strafverteidiger, Neue Richtervereinigung (NRV) Landesverband Bayern, Arbeitskreis Aktiv gegen Rechts in ver.di (vakbond) München

Serie bijeenkomsten met betrekking tot de actuele discussie over de oorlogsmisdaden van de Nazi's.

München, Montag, op 20.4.2009

19:00 uur Gasteig, Rosenheimer Straße 5, Saal 0.131

Bijeenkomst

met Argyris Sfountouris en Angiola Lescai
Martin Klingner, advocaat van de Distomo-slachtoffers in de Bondsrepubliek Duitsland
en Gabriele Heinecke, advocate, lid in het bondsbestuur van de RAV en raadvrouw voor
de civiele partij in het proces tegen Scheungraber.
Gespreksleider: Michael Backmund, bestuurslid van de DJU, de bond van Duitse journalisten,
van de vertegenwoordiging van München.

Organisatie: de RAV, de advocatenvereniging Republikanischer Anwältinnen und
Anwälteverein e.V., de Anwältinnen und Anwälte für Demokratie und Menschenrechten, de
werkgroep AK Distomo

Deze bijeenkomst wordt ondersteund door: Israelitische Kultusgemeinde München en
Oberbayern, VVN/BDA München, Initiative Bayerischer Strafverteidigerinnen und
Strafverteidiger, Neue Richtervereinigung (NRV) Landesverband Bayern, Arbeitskreis Aktiv
gegen Rechts in ver.di (vakbond) München

Den Haag, donderdag, 23 april 2009

19:00 uur, Filmhuis Den Haag, Spui 191

Filmvertoning "Ein Lied für Argyris"

Aansluitend informatie over de actuele situatie rond het conflict, het thema schadevergoe-
ding voor Nazi- oorlogsmisdaden naar aanleiding van het proces voor het Internationale
Gerechtshof in Den Haag, door advocaat Martin Klingner

Organisatie: RAV, AK-Distomo

Den Haag, 24. april 2009

Activiteiten in de buitenlucht (details worden later bekend gemaakt)

Berlijn, dinsdag, 21 april 2009

**19:00 uur, Willi-Münzenberg-Saal in het ND-gebouw, Franz-Mehring-Platz 1
10243 Berlin, in de buurt van het Ostbahnhof.**

Filmvertoning "Ein Lied für Argyris" (zie kader)

Aansluitend informatie over de actuele situatie rond het conflict, het thema schadevergoe-
ding voor Nazi- oorlogsmisdaden naar aanleiding van het proces voor het Internationale
Gerechtshof in Den Haag, door advocaat Martin Klingner

Organisatie: RAV, AK-Distomo RAV, AK Distomo

»Een lied voor Argyris«

Documentaire van Stefan Haupt, Zwitserland 2006, 105 minuten

„Een lied voor Argyris“ vertelt het levensverhaal van Argyris Sfountouris. Hij is geboren in
het Griekse bergdorp Distomo in de buurt van Delphi. Als kind overleefde de nu 68-jarige
Argyris Sfountouris een slachting door Duitse SS-troepen, die op 10 juni 1944 in zijn ge-
boortedorp heeft plaatsgevonden. Daarbij zijn zijn ouders en een groot aantal andere fami-
lieleden, in het totaal 218 mannelijke en vrouwelijke bewoners van het dorp, op bestiale
wijze door de Duitsers afgeslacht. Argyris kwam na het eind van de oorlog in 1949 naar
Zwitserland en groeide daar op in het kinderdorp Pestalozzi in Trogen bij Appenzell. Hij
ging er naar school, studeerde en werd leraar. Later ging hij zich bezig houden met ont-
wikkelingswerk. Argyris heeft zich ingezet tegen de Griekse militaire dictatuur van 1967-
1974, geeft een politiek-literair tijdschrift uit en vertaalt Griekse literatuur. De vreselijke
gebeurtenis uit zijn kindheid heeft hem altijd achtervolgd. Argyris strijdt voor het erkennen
van deze tijdens het Nationaalsocialisme begane misdaad en voor een schadevergoeding
voor de slachtoffers. De film is een heel persoonlijk portret, een reflectie over het omgaan
met rouwprocessen en leed. Met het verslag van de strijd om een vergoeding wordt ook
de politieke dimensie daarvan duidelijk: Krokodillentranen en mooie praatjes in plaats van
het erkennen van schuld en het Entschädigung van de overlevenden. Het huidige Duits-
land heeft zich nooit werkelijk voor zijn bruine verleden verontschuldigd.

Contact: Gabriele Heinecke, Tel.: +49 (0)40/4135900

Martin Klingner: Tel: +49 (0)40/4396001

Verder informatie: <http://www.nadir.org/nadir/initiativ/ak-distomo/>

Verantwoordelijk voor de inhoud: RAV e.V., Greifswalder Straße 4, D-10405 Berlin